

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: **Zdeňka Ráčková**
Studijní obor: **Speciální pedagogika - vychovatelství**
Oponent bakalářské práce: **PhDr. Lenka Motlová**
Ústav: **Ústav sociálních a speciálněpedagogických věd**
Název bakalářské práce: **Možnosti psychoterapeutické intervence v domovech pro seniory**

Volba tématu:

1. Mimořádně aktuální
2. Aktuální pro danou oblast
- 3. Užitečné a prospěšné**
4. Standardní úroveň
5. Neobvyklé

Cíl práce a jeho naplnění:

1. Vhodně zvolený cíl, který byl naplněn
2. Vhodně zvolený cíl, který byl částečně naplněn
- 3. Vhodně zvolený cíl, který nebyl naplněn**
4. Nevhodně zvolený cíl

Struktura práce:

1. Originální – zdařilá
2. Logická – systémová
3. Logická – tradiční
- 4. Pro dané téma tradiční**
5. Pro dané téma nevhodná

Práce s literaturou:

1. Vynikající, použity dosud neběžné prameny
2. Velmi dobrá, použity nejnovější dostupné prameny
3. Dobrá, běžně dostupné prameny
- 4. Slabá, zastaralé prameny**

Vybavení práce (data, tabulky, grafy, přílohy):

1. Mimořádné, funkční
2. Velmi dobré, funkční
3. Odpovídá nutnému doplnění textu
- 4. Nedostačující**

Přínosy bakalářské práce:

1. Originální, inspirativní názory
2. Ne zcela běžné názory
3. Vlastní názor argumentačně podpořený
- 4. Vlastní názor chybí**

Uplatnění bakalářské práce v praxi a ve výuce:

1. Práci lze uplatnit v praxi
2. Práci lze uplatnit ve výuce
3. Vhodná pro publikování
- 4. Práci nelze příliš využít ani v praxi ani při výuce**

Formální stránka:

1. Výborná
2. Velmi dobrá
- 3. Přijatelná**
4. Nevyhovující

Jazyková stránka:

1. Stylistika a) výborná
 b) velmi dobrá
 c) dobrá
 d) nevyhovující
2. Gramatika a) výborná
 b) velmi dobrá
 c) dobrá
 d) nevyhovující

Zásadní připomínky k bakalářské práci:

1. nemám
- 2. mám tyto:**

Na úvodní straně je uveden chybný název fakulty v anglickém jazyce Studies místo Sciences. Bakalářská práce obsahuje řadu chyb týkající se používané terminologie - psychoterapeutický směr x přístup, psychoterapeutická péče x psychoterapie, animoterapie je zastaralé označení pro zooterapii a pro aktivity a terapie za asistence zvířat, ergoterapie je zařazena mezi terapeutické prostředky, respondent x informant, aj. Studentce se nepodařilo bakalářskou práci zpracovat do hloubky ani v teoretické části, tak ani v části praktické. Autorka nepoužívá relevantní dostupnou literaturu. Práce obsahuje nedostatky týkající se citací. V praktické části práce jsou chyby týkající se metod a technik sběru dat, výběru informantů atd. Vzhledem k nedostatkům žádám o přinesení přepsaných rozhovorů s informanty k obhajobě bakalářské práce.

Další hodnocení:

Téma bakalářské práce je užitečné a prospěšné vzhledem ke stárnutí populace. Úvod je příliš krátký a má výtku směřuje ke stylistice, a to nejen v Úvodu. Teoretická část práce se skládá ze čtyř kapitol. V první kapitole 1.1 Stárí se studentka velmi krátce zabývá stářím, ale neuvádí periodizaci 65+. Nejasné je propojení změn souvisejících s procesem stárnutí a praktickou částí práce. Kapitola 1.2 není propracována systematicky a je s ohledem na téma bakalářské práce stěžejní.

Následující kapitola Psychoterapie je sice rozsáhlejší, ale není z mého pohledu dotažena. Čerpáno je především z literatury Kratochvíl (2005), Vymětal (2004), Vymětal (2010). Objevují se zde citace za odstavcem. Na s. 14 studentka uvádí, že popíše druhy psychoterapie, což bohužel neučinila. Podkapitola 1.3.3 Osobnost psychoterapeuta není zpracována precizně a otázkou je, proč toto téma bylo zařazeno vzhledem k názvu práce. Na s. 14 studentka zmiňuje, že budou naznačeny psychoterapeutické směry a psychoterapeutické intervence, ale na s. 17 jsou uvedeny „Tři důležité psychoterapeutické směry a přístupy“. Na základě čeho tvrdíte, že u seniorů jsou často využívány tyto směry Dynamická psychoterapie, Kognitivně-behaviorální psychoterapie a Humanistická psychoterapie? Toto tvrzení není podloženo ani literaturou, ani výzkumem autorky! Studentka zmiňuje na s. 21 krizovou intervenci, ale nepoužívá aktuální odbornou literaturu vztahující se k tomuto tématu. Citován je pouze Vymětal (2010).

Na s. 22-28 jsou podle studentky popsány terapeutické prostředky, kam zařazuje animoterapii, arteterapii, dramaterapii, ergoterapii, muzikoterapii a reminiscenční terapii. Žádám při ústní obhajobě vysvětlit, z jakého důvodu byly zařazeny tyto terapie a proč nebyly zařazeny i jiné. S ohledem na název práce měla studentka vydefinovat, co znamená psychoterapeutická intervence již na začátku práce a nestalo by se, že do bude zaměňovat pojmy a zařadí sem např. ergoterapii. Termín animoterapie se již nepoužívá a studentka nezvolila aktuální terminologii týkající se aktivit a terapií za asistence zvířat IAHAIO White Paper (2014).

Autorka nevyužívá aktuální odborné zdroje týkající se gerontologie, sociální práce se seniory, aktivizačních činností a terapií, psychoterapie. Použita je i literatura z roku 1997. Moje připomínka směřuje také k používané terminologii – starší lidé, starých lidí. Výtka směřuje k citacím a práci s literaturou např. s. 11. Na několika místech jsou citace za odstavcem nikoliv za větou (např. s. 30), citace nejsou vždy součástí věty (např. s. 18), použity jsou sekundární citace (s. 22), aj. V celé práci jsou gramatické a stylistické nedostatky (Úvod, s. 11).

Mé připomínky se týkají především praktické části práce. Výzkumné otázky jsou totožné s dílčími cíli práce (s. 29). Na s. 30 studentka u polostrukturovaného rozhovoru zmiňuje, že jde o techniku a následně o metodu sběru dat. V textu není odkázáno na scénář pro rozhovor, který je přiložen v příloze 1. Ke formulaci otázek, které byly informantkám pokládány, mám též velké výhrady. Studentka neuvádí kritéria pro výběr informantů, což je zásadní nedostatek. Z jakého důvodu byly osloveny sociální pracovníce a aktivizační pracovníce? Proč bylo osloveno emailem 10 domovů pro seniory? V jakém období a koho jste oslovila? Nejedná se o respondenty, ale informanty! Zkoumaný soubor není popsán z hlediska věku. Výhrady mám ke zpracování získaných výsledků (s. 33-48) a v této kapitole se špatně orientuji. Na s. 35 je uvedeno, že ve 4 oslovených zařízeních nepracuje psychoterapeut, „ale zde ve všech případech proškolení zaměstnanci v sociálních službách“. Zdůvodněte při obhajobě, co jste tímto tvrzením myslela. Skutečně jste toto svým výzkumem zjistila? Výsledky na s. 36-48 se týkají aktivizačních činností a terapií poskytovaných v domově pro seniory, nikoliv psychoterapie. Zastávám názor, že rozhovory měla studentka vést s psychoterapeuty či terapeuty nikoliv s aktivizačními pracovníci. Opravdu se domníváte, že je dobrovolnictví alternativou chybějící psychoterapie? (viz s. 52).

Přes výše uvedené zásadní nedostatky nedoporučuji bakalářskou práci k obhajobě.

Práce splňuje základní požadavky kladené na tento typ prací, a proto ji doporučuji k ústní obhajobě:

1. ano

2. ne

Navrhovaná klasifikace:

1. výborně

2. velmi dobře

3. dobře

4. nevyhověla

Otázky k ústní obhajobě práce:

1. Domníváte se, že jsou aktivizační pracovníce opravdu kompetentní zodpovídat otázky týkající se psychoterapie v domově pro seniory?
2. Zdůvodněte, jakým způsobem byla získaná data analyzována.
3. V čem spatřujete přínos bakalářské práce?

Datum: 28. 5. 2018

Podpis oponentky bakalářské práce:

